

Účetnictví

NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

NO dle charakteru zřizovatele členíme na:

- **nestátní neziskové organizace** – účtují dle vyhlášky č. 504/2022 Sb.
- **příspěvkové organizace** státu a jiných veřejnoprávních korporací – účtují dle vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Jednoduché účetnictví:

- kdo může vést stanovuje § 1f zákona o účetnictví

- není plátcem daně z přidané hodnoty,
- jeho celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč,
- hodnota jeho majetku nepřesáhne 3 000 000 Kč a
- je současně:
 - spolkem nebo pobočným spolkem,
 - odborovou organizací (OO), pobočnou OO, mezinárodní OO nebo pobočnou mezinárodní OO,
 - organizací zaměstnavatelů (OZ), pobočnou OZ, mezinárodní (OZ) nebo pobočnou mezinárodní (OZ),
 - církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, nebo
 - honebním společenstvem.

Podvojné účetnictví:

- Účtová osnova neziskových organizací se mírně liší od "podnikatelské" účtové osnovy.
- Účetní závěrka je stanovena § 18 zákona o účetnictví.
- V rozvaze jsou uspořádány a označeny položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv.
- Ve výkazu zisku a ztráty jsou uspořádány a označeny položky nákladů, výnosů a výsledku hospodaření.
- Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném rozsahu nebo ve zkráceném rozsahu podle § 18 odst. 4 zákona o účetnictví.
- Účetní závěrku ve zkráceném rozsahu sestavují účetní jednotky uvedené v § 3a vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Zkrácený rozsah účetní závěrky NNO:

- Pouze pro mikro účetní jednotky a malé účetní jednotky nemající povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Rozvaha zahrnuje pouze položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi. Výkaz zisku a ztráty zahrnuje pouze položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi.
- Příloha v účetní závěrky ve zkráceném rozsahu podle § 30 odst. 7 vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Účetní závěrka příspěvkových organizací:

- Tvoří ji rozvaha, výkaz ZaZ, příloha, přehled o peněž. tocích, přehled o změnách VK.
- PO předkládá závěrku svému zřizovateli. Způsob vedení účetnictví závisí na jeho rozhodnutí. Pokud se zřizovatel rozhodne, PO mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu (sestaví rozvahu, výkaz zisku a ztrát, přílohu).

Hlavní vs. hospodářská činnost neziskové organizace:

Nejdůležitějším rozdílem v účetnictví NO je rozdělení činností na hlavní a hospodářskou/ekonomickou činnost:

- **hlavní činnost** = veškerá činnost, pro kterou byla účetní jednotka založena nebo zřízena zvláštním právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem;
- **hospodářská činnost** = hospodářská činnost stanovená zvláštním právním předpisem nebo činnosti stanovená ve zřizovací listině, statutu, zakládací listině nebo zapsané v příslušném rejstříku, zejména činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost;
- **režijní činnost** = náklady nesouvisející jak s příjmy, které jsou předmětem daně, tak s příjmy, které předmětem daně nejsou. Pro přiřazení těchto režijních nákladů k výnosům je nutno zvolit vhodné kritérium.

Základ daně: úzký x široký

- Předmětem **širokého základu daně** (u obecně prospěšných společností, ústavů, veřejných výzkumných institucí, veřejných vysokých škol, poskytovatelů zdravotních služeb) jsou všechny příjmy s výjimkou investičních dotací.
- Veřejně prospěšní poplatníci s **úzkým základem daně** (spolky, nadace, nadační fondy, církve, náboženské společnosti, honební společenstva, pokud splní definici veřejně-prospěšného poplatníka a neposkytují zdravotní služby) musí hlavní činnost rozdělit na jednotlivé druhy činností podle jejich druhu (např. kulturní či vzdělávací činnost) a také podle cenových hladin. Pokud některá činnost vyjde jako ztrátová (výnosy jsou nižší než náklady), není předmětem daně.

Daň z příjmů - odpočty a slevy:

- Odečet daňové ztráty podle § 34 (1) ZDP.
- Odečet nároku na odpočet na podporu výzkumu a vývoje podle § 34 (4) ZDP.
- Odečet nároku na odpočet na podporu vzdělávání podle § 34 (4) ZDP.
- Odpočet dle § 20 odst. 7 ZDP uplatňuje veřejně prospěšný poplatník jako položku snižující základ daně. Veřejně prospěšný poplatník musí být v tomto případě schopen doložit, že prostředky získané touto úsporou na dani použil v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů souvisejících s hlavní (neziskovou činností).
 - Pozor může být předmětem bližšího zkoumání správce daně v případě daňové kontroly.
 - Potřeba nashromáždit si dostatečné množství důkazních prostředků dokládajících, že tyto prostředky získané touto úsporou daně byly použity v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů dle § 20 (7) zákona o daních z příjmů.
 - Pokud by došlo k porušení této podmínky, musel by se zvýšit základ daně ve zdaňovacím období, v kterém došlo k porušení podmínky.

Finanční výkazy:

- Finanční výkazy dle vyhlášky 504/2002 Sb. -> Pozor nikdy nepoužívat jiné.
- Výsledovka členěna na hlavní a hospodářskou činnost.

Dotace pro neziskové organizace - rozdělení do 4 kategorií:

- rozpočet Evropské unie
- státní rozpočet České republiky
- rozpočty územních samosprávních celků
- státní fondy České republiky

Rozdělení darů, dotací a grantů z hlediska účetnictví

Dary - určitý druh peněžní, movité či nemovité pomoci, z pohledu daní daň. uznatelné a neuznatelné

Dotace - určitý druh finančního daru, omezený podmínkou užití přijatých prostředků

Granty - tento pojem české účetnictví nezná,

- plynoucí od státu, samosprávních celků - účtováno jako dotace
- plynoucí od soukromé osoby - účtováno jako dar

Zásady účtování dotací

- nutnost vždy pozorně pročíst podmínky dotační smlouvy a dodržovat je;
- rozdílný přístup účtování dle typu dotací:
 - provozní dotace
 - investiční dotace (pozor na rozdílný přístup u podnikatelských subjektů a neziskových organizací (dle vyhlášky 504/2002 Sb.)

Postup účtování

Provozní dotace:

- nezpochybnitelný nárok na dotaci - 378/346
- přijetí dotace na účet - 221/378
- použití dotace k úhradě nákladů - 346/691
- účtování nákladů spojených s dotací - 5**/32*

Pořizování dlouhodobého majetku prostř. dotací:

- předpis nároku na inv.dotaci - 346/901
- příjem dotace na účet - 221/346
- nákup DHM - 04*/32*
- zařazení DHM do užívání - 02*/04*
- odpis DM - 551/08*
- rozpuštění inv.dotace do výnosů - 901/649

Dotace a DPH

- Upraveno v § 4 odst 1 písm. a) 2. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.
- Většina dotací nepodléhá DPH - příjem z dotace není předmětem DPH.
- Výjimkou jsou takzvané "dotace k ceně" dle § 4 odst. 1 písm. a) 2. ZDPH.
- Provozní a investiční dotace nepodléhají DPH.

Školení pro účetní

pro více informací klikněte

